

KRASP

www.krasp.org.pl

Konferencja
Rektorów
Akademykich
Szkół
Polskich

Przewodniczący:

prof. dr hab. inż. Jan Szmidt
Rektor
Politechniki Warszawskiej
president@krasp.org.pl

Biuro KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

Warszawa, 26 lipca 2019 r.

KRASP/223/2019

Szanowny Pan
Sebastian Skuza
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo nr DLP.ZLS.2010.8.2019.ASz z 3 lipca 2019 roku w załączeniu przesyłam uwagi Komisji ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych Konferencji Rektorów Akademykich Szkół Polskich dotyczące projektu rozporządzenia w sprawie sposobu podziału środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego znajdujących się w dyspozycji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz na zadania związane z utrzymaniem statków szkolnych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr powietrznych.

Z wyrazami szacunku,

Prof. dr hab. inż. Jan Szmidt

Uwagi
Komisji ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych
Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich
dotyczące
projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

w sprawie sposobu podziału środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego znajdujących się w dyspozycji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz na zadania związane z utrzymaniem statków szkolnych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr powietrznych
(projekt z dnia 2 lipca 2019 r.)

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego wielokrotnie kierował wobec środowisk akademickich oczekiwania dotyczące podniesienia jakości kształcenia w polskich szkołach wyższych. W opiniowanym projekcie ten aspekt znajduje swoje odzwierciedlenie jedynie w postaci wielkości referencyjnego wskaźnika liczby studentów przypadających na nauczyciela akademickiego. Jednocześnie całkowicie nieobecny jest wpływ ocen jakości kształcenia formułowanych przez Polską Komisję Akredytacyjną. Praca tego ciała i jej wyniki nie przekładają się na wysokość subwencji choć powszechnie wiadomo, że podnoszenie poziomu jakości kształcenia nie odbywa się bezkosztowo.

Ponadto należy zauważyć, że od roku akademickiego 2019/2020 obowiązywać będą nowe standardy kształcenia nauczycieli wymagające wydatnego zwiększenia praktyk nauczycielskich oraz zorganizowania tego kształcenia wokół starannie zaprojektowanych i realizowanych zajęć praktycznych. Dobre kształcenie nauczycieli wymaga – podobnie jak np. lekarzy – posiadania swoistych „klinik”, w których adepci tego zawodu nabierać będą umiejętności warsztatowych i psychospołecznych. Realizacja tego zadania wymaga wydatnego wsparcia finansowego, bez którego zbudowane standardy staną się formalnymi zapisami.

Wprowadzona korekta w załączniku nr 1 do zarządzenia w pkt. 8 dotyczącym sposobu obliczania składnika projektowego w definicji parametrów Lhi oraz Uhi słowa „w roku poprzedzającym rok przyznania subwencji” zastąpiono „ustaloną na podstawie aktualnych, dostępnych w dniu dokonywania podziału środków finansowych na subwencję danych za okres obejmujący 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień ostatnio generowanych danych przez Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE”.

Zaproponowana zmiana może być korzystna z punktu widzenia terminu naliczania subwencji dla Uczelni. Wydaje się jednak, że ta zmiana wymusza coroczne generowanie danych przez Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE w tym samym terminie.

W §14 ust. 2 oraz w załączniku nr 3 pkt 5 dotyczącym wag poszczególnych składników w algorytmie podziału subwencji dla niepublicznych uczelni akademickich, instytutów PAN, instytutów badawczych i instytutów międzynarodowych, zaproponowano zmianę wartości wag dla składnika doktoranckiego i składnika badawczego dla niepublicznych uczelni akademickich.

Proponowana zmiana w zestawieniu z algorytmem podziału subwencji dla publicznych uczelni akademickich nadzorowanych przez Ministra Właściwego ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki może budzić pewne wątpliwości. Waga składnika doktoranckiego dla publicznych uczelni akademickich wynosić będzie docelowo 0,1 lub 0,05, natomiast waga składnika badawczego docelowo wynosić będzie 0,25 lub 0,30 w zależności od tego, czy z daną uczelnią publiczną minister zawarł umowę w ramach programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”. Porównując wartości wag składnika doktoranckiego i badawczego z zaproponowanymi wartościami dla niepublicznych uczelni akademickich można zauważyć pewną dysproporcję. Nasuwa się zatem pytanie czy celowe jest zwiększenie wartości wagi składnika doktoranckiego (zależy od liczby doktorantów w szkole doktorskiej) z 0,35 na 0,70 kosztem obniżenia wartości wagi składnika badawczego (zależy od liczby pracowników prowadzących działalność naukową w danej dyscyplinie) z 0,65 na 0,30, podczas gdy dla publicznych uczelni akademickich pozostawiono je na tym samym poziomie.

Nasze wątpliwości wobec tego projektu budzi użycie w nim (tak jak w obowiązującym dotychczas rozporządzeniu) zwrotu "w porównywalnych warunkach" jako kryterium ustalania wysokości subwencji. Jest to określenie nad wyraz nieostre i mogące powodować chęć do stosowania go w sposób dalece uznaniowy i praktycznie niemożliwy do zweryfikowania. A szczególnie w sytuacji nowej Ustawy 2.0 i zmian strukturalnych w Uczelniach. Zmiany te mogą stanowić podstawę do uznania, że ich skutkiem jest zaistnienie sytuacji nie spełniającej warunku porównywalności.

Z kolei z punktu widzenia szkół niepublicznych najistotniejsza zmiana dotyczy wagi wskaźnika badawczego i doktoranckiego w subwencji (par 14 ust. 2 projektu rozporządzenia).

Jak można przeczytać w uzasadnieniu „Wzrost wagi składnika doktoranckiego w porównaniu do dotychczasowych rozwiązań jest wynikiem przeprowadzonych symulacji kosztów prowadzenia szkoły doktorskiej.” Oznacza to, że koszty prowadzenia szkoły doktorskiej

będą rosły. Wynika to z kumulowania się zobowiązań dotyczących stypendiów doktorskich oraz kosztów prowadzenia samego procesu kształcenia.

Ponadto ryzyko finansowe prowadzenia szkoły doktorskiej jest dla uczelni niepublicznej znaczne. Zobowiązania dotyczące doktorantów podejmowane są na co najmniej 3 lata naprzód a subwencja przyznawana jest corocznie.

Biorąc pod uwagę, że szanse na znaczący wzrost nakładów na naukę są raczej skromne, proponowane rozwiązanie oznacza, że wielkość środków przeznaczonych na badania statutowe będzie spadać – i to w stopniu bardzo znaczącym.

Rozwiązanie proponowane w rozporządzeniu oznacza de facto zapewnienie środków na prowadzenie szkoły doktorskiej kosztem środków przeznaczonych na badania statutowe.

Nieco kuriozalnie brzmi uzasadnienie (s. 5 uzasadnienia): „Zmniejszanie w latach 2020–2024 wagi składnika badawczego jest podyktowane stopniowym zwiększaniem się wagi składnika doktoranckiego, który będzie powodował równoległą redukcję wagi składnika badawczego.”

Ostatnia drobna ale istotna uwaga to stopień skomplikowania wzoru służącego obliczaniu subwencji.